

ANUL VIII

SEPTEMBRIE 1938

Nr. 9.

Inscrisă sub No. 92—1938
Tribunalul ClujMotto : *Fără cinste și legalitate asanarea
țării este imposibilă***SIC COGITO...**

REVISTĂ PERIODICĂ LUNARĂ

Proprietar
și Director**DR. VICTOR CORBUL.** medic-colonel în retragere
CLUJ, Str. Gen. Grigoresca Nr.16.**NB.** Toată revista fiind scrisul meu, articolele nu sunt semnate aparte

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Manuale pentru liceu și . . . programe.**sau**Cum aş face dacă aş fi ?**(In atenția dlui Ministru al Educației Naționale)*

Am o datină, bună ori rea : îmi place să contemplez vitrinele librăriilor ; așa acum la începutul noului an școlar, între multele manuale espuse în vitrină, am zărit și nesce tablouri despre manualele de școală dela 2 licee de băieți și 2 licee de fete din Cluj, — pe unele era indicat și prețul manualelor, — am început a le studia puțin și iată ce am descoperit : pentru clasa I. a unui liceu de băieți manualele costă 1010 lei, la celalalt liceu, tot de băieți, coastă numai vre-o 830 lei, iar pentru clasa VIII-a la un liceu de băieți coastă ceva peste 2000 lei, pentru celelalte clase prețul este între 1000 și 2000 lei !

Eu cuget că aceste manuale atât pentru clasa I-a cât și pentru clasa VIII-a, dar și pentru celelalte clase, sunt cu totul

prea scumpe pentru pungă multor părinți! . . . iar în o altă ordine de idei cuget, că mulți elevi, mai săraci, se duc la liceul cu manuale mai ieftine! . . .

Am constatat mai departe, tot pe baza tablourilor, că la liceele de mai sus, pentru aceeași clasă și același obiect, manualele sunt compuse resp. scrise, în cea mai mare parte, de autori cu totul diferiți; dar nu numai atâta, la un liceu de fete, la care aproape toate clasele au secție paralelă A și B, manualele diferă după autori, nu numai față de clasele respective ale liceului de băieți, ci chiar și după secțiile A ori B proprii, căci multe manuale din secția A sunt de alți autori, ca cele din secția B a aceleași clase! ? . . . eu cuget, că așa ceva nu ar trebui să fie permis și cred că poate și dl. Ministru al Educației Naționale va fi de aceeași părere? . . .

Pricep inclinarea unui profesor(ă) pentru un clasic sau altul, respective pentru partea cutare ori cutare din *Julius Caesar: de bello gallico*, Virgiliu, Ovidiu, Horațiu, Sallustiu, Tacit, etc. etc. dar la religie, limba latină, română, franceză, istorie, matematică, fizică, chimie, etc. materialul trebuie tratat, cu rare excepțiuni, după unul și acelaș autor, căci altmintrelea elevii la „bacalaureat“, pe lângă că se interesează în decursul anului prea mult pentru sporturi și alte estravaganțe, cad din unul sau mai multe obiecte!

Tot din tablouri am aflat că, în clasa I-a de liceu se predă și istoria, un manual voluminos de 103 lei, deasemenea și în clasa a II-a, manualul însă e de un alt autor, ca cel din clasa I; eu cred, că predarea istoriei în clasa I și II-a e prea timpurie; în clasa I și II-a să fie studiată temeinic geografia și numai în clasa III să se înceapă cu istoria; învățarea istoriei, fără cunoștințe temeinice de geografie, nu se cam poate închipui; afară de aceia învățarea geografiei în cl. I și a II-a e mai acomodată pentru mintea elevilor: geografia se învață mai mult memorându-se, adecă trebuie să se învețe mare parte „de rost“ ori „pe din afară“, iar memorarea se face în cl. I și II-a mai ușor; la geografie nu se poate filozofa, elevul nu poate folosi o prea mare libertate la darea răspunsurilor; nu poate dice că Parisul e în Turcia, ori Iașii în Palestina, pecând la răspunsurile, din istorie trebuie lăsată elevilor mai multă libertate de gândire și exprimare, ceiace se poate face numai din cl. III-a începând.

Cu limba latină să se înceapă în cl. II-a, în locul istoriei, strămutată pe cl. III-a: cu cl. III-a e prea târziu.

Nu affu pe tabloul de manuale nicăiri, în nici o clasă, ceva despre „mineralogie“ ; poate nu mai e necesară, nu e modernă; ori e o eroare de tipar ?

Ce caută fizica în cl. III-a, ca apoi în cl. IV-a să dispară ; să se înceapă cu ea în cl. V-a ; deasemenea ce caută anatomia și dreptul în cl. IV-a, e prea de timpuriu și apoi dacă ar fi nesce manuale de 30—40 pagini, aș mai inchide un ochiu, dar așa un manual de peste 200 pagini, e cu totul prea mult pentru cl. IV-a; să fie lăsate cu totul afară ; deasemenea ce caută și chimia în cl. IV-a, și ce rost are trigonometria în cl. VI-a, ultima să se pună în cl. VIII-a; trigonometria, mai ales cea sferică, dupăcum îmi aduc aminte din liceu, e un studiu cam greu. Apoi pentruce dreptul în cl. VII-a e de un autor, în cl. VIII-a de un alt autor, iar în liceul de fete iarăși de un al treilea autor ! ? . . . poate produce numai confuzie la elevi ; dreptul ar fi bine să se predeie, în linii generale, numai în cl. a VIII. Psihologia din cl. VI-a să fie pusă în cl. VIII-a; apoi ce caută o anatomie și o astronomie de vre-o 2—250 pagini în cl. VII-a, ar fi destul o broșurică de 30—40 pagini, pentru cunoșcințe generale ; liceul nu are să crească specialiști în aceste materii ! . . .

Manualele de biologie, sociologie, mecanică din cl. a VIII-a să fie nisce broșurele de 30—50 de pagini și nu manuale de sute de pagini ; e prea mult material de studiat, prea mare îngreunare pentru elevi ! . . .

Cu limba greacă să se înceapă în cl. VI-a, cel puțin, căci începând numai în cl. VII-a, elevii sunt prea puțin pregătiți pentru Crestomația elenă din cl. VIII-a, ori chiar pentru Platon, dupăcum e la un liceu de fete, tot din Cluj ! . . .

Ar mai fi unele de spus, le las însă pentru cei chemați din corpul didactic secundar ! . . .

Prada în păduri și . . . gazetele.

(In atenția dlui Ministru al Agriculturii).

Cetesc adeseori în gazetele din capitală articolele bine motivate a le unor specialiști, ingineri silvici, cari arată cu date esacte prada, ce se face în pădurile țării noastre prin o exploatare nerațională și fără a se face o reinprospătare sistematică a acelora, așa că la un moment dat, după calculele acestor spe-

cialiști, pădurile noastre nu o să mai fie deajuns pentru a satisface nevoile populații ca material de încălzit, etc. . . . Se propun, pentru a împiedeca desastrul, ce ar veni, diferite soluții, care poate toate ar avea efectele dorite, dacă ar fi aplicate . . . Nu-mi aduc însă aminte că cineva ar fi propus, pentru cruțarea pădurilor, restringerea fabricării de hârtie pentru tipar și alte negoate laterale etc. prin care, dupăcum se spune, se face o pradă nemai pomenită în păduri ! . . .

Eu cuget, că prada aceasta s'ar putea împiedeca ușor: întâiu : să se admită importul de hârtie din străinătate, cam 50%, cu atât mai mult că hârtia noastră, înțeleg fabricată la noi în țară, e cu mult mai scumpă și mai inferioară în comparație cu hârtia streină ; a doua ; să se reducă *din oficiu* numărul prea mare de pagini al unor gazete. Ce nevoie avem de gazete, cotidiene, format mare în 12, 14, ba chiar și 20 de pagini *șilnic?*.. Să se ficeză 4, maximum 6 pagini pentru marile cotidiene ; ceiace se scrie astăzi în cele 12—20 de pagini se poate scrie și pe 4—6 pagini, fără a lăsa ceva afară și anume reducând la câteva șire cele articole și sciri fără de nice un folos și cari nu interesează pe nime ! . . . pe cine îl interesează d. e. cele crime, furturi, spargerii, drame amoroase, etc. descrise pe pagini întregi: cum a ucis X, victima sa, fotografii, noi amănunte, alte amănunte în legătură cu crima din strada . . . noi complici și așa mai departe câte 5—6 șile tot amănunte și iarăși amănunte ? .. cui folosesc toate acestea ? poate e o școală pentru cei ce vor a da și ei atari lovituri ? . . . ori doară e menită ca lectură interesantă și educătoare pentru tineretul de ambe secse ? . . .

Să se pășească numai cu energie contra acestui abus de a pune toate pe hârtie, în lung și lat și vom avea 2 câștiguri : cruțarea pădurilor și ferirea tineretului de atari lecturi dăunătoare, respective primejdioase ! . . .

Vor începe oare cei chemați ofensiva necesară ? . . .